

TRANSPORTAVIMO NAFTOTIEKIAIS STATISTINIO TYRIMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Transportavimo naftotiekiais statistinio tyrimo metodikoje (toliau – metodika) aprašoma transportavimo naftotiekiais statistinio tyrimo (toliau – tyrimas) – organizavimo tvarka ir tikslas, paaiškinamos pagrindinės vartojamos sąvokos, nurodomas taikomas klasifikatorius, tyrimą reglamentuojantis teisės aktas, statistinių duomenų surinkimo ir apdorojimo būdai, pateikiamos nuorodos, kur skelbiami tyrimo rezultatai.

II SKYRIUS TIKSLAS

2. Tyrimo tikslas – rengti ir skelbti statistinę informaciją apie žalios naftos ir naftos produktų transportavimo naftotiekiais apimtį, naftotiekio ilgį, investicines ir naftotiekio priežiūros išlaidas.

3. Pagrindiniai statistinės informacijos vartotojai yra valstybės institucijos ir įstaigos, žiniasklaida, Europos ir tarptautinės institucijos, verslo ir mokslo atstovai.

4. Tiriamasis laikotarpis – ketvirtis, metai.

III SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

5. Tyrime vartojamos sąvokos:

5.1. **Investicinės išlaidos** – išlaidos, susijusios su infrastruktūros įrenginių statyba, plėtra, rekonstrukcija ir atnaujinimu, įskaitant su šiais darbais susijusias papildomas išlaidas.

5.2. **Išvežimas** – žalios naftos ir (ar) naftos produktų įpumpavimas į vamzdyną Lietuvoje arba Lietuvai priklausančioje teritorijoje jūros dugne, jų transportavimas vamzdynu iš Lietuvos ir išpumpavimas iš jo kitoje šalyje.

5.3. **Įvežimas** – žalios naftos ir (ar) naftos produktų įpumpavimas į vamzdyną kitoje šalyje arba kitai šaliai priklausančioje teritorijoje jūros dugne, jų transportavimas vamzdynu ir išpumpavimas Lietuvoje.

5.4. **Naftotiekio priežiūros išlaidos** – išlaidos, skirtos normaliam infrastruktūros veikimui užtikrinti, susijusios su infrastruktūros priežiūra ir eksploatacija. Į šias išlaidas įtraukiamos siurblinėms ir kompresorinėms skirtos išlaidos.

5.5. **Transportavimas naftotiekiais** – bet koks žalios naftos ir naftos produktų transportavimas šalies teritorijoje naftotiekiu.

5.6. **Tranzitas** – žalios naftos arba naftos produktų transportavimas per Lietuvą tranzitu. Žalia nafta ar naftos produktai nėra išpumpuojami Lietuvoje, bet yra transportuojami naftotiekiu per skirtingas įvežimo ir išvežimo Lietuvoje vietas.

5.7. **Vidaus transportavimas** – žalios naftos ir (ar) naftos produktų perdavimas vamzdynais tarp dviejų Lietuvoje arba jai priklausančioje teritorijoje jūros dugne esančių vietų (žalios naftos ir naftos produktų pumpavimo į vamzdyną ir jų išpumpavimo iš vamzdyno vietas).

IV SKYRIUS TEISINIS PAGRINDAS

6. Tyrimą reglamentuoja 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos (OL 2008 L 304, p. 1), su paskutiniais

pakeitimais, padarytais 2014 m. balandžio 24 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 431/2014 (OL 2014 L 131, p. 1).

V SKYRIUS TAIKOMI KLASIFIKATORIAI

7. Tyrime naudojamas Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (EVRK 2 red.), patvirtintas Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius patvirtinimo“ ir paskelbtas Oficialiosios statistikos portale osp.stat.gov.lt → [Klasifikatoriai](#).

VI SKYRIUS TIRIAMOJI VISUMA (POPULIACIJA), ELEMENTŲ APRĖPTIS, VERTINAMI PARAMETRAI

8. Tyrimo populiaciją sudaro įmonės, vykdančios transportavimo vamzdynais veiklą (EVRK 2 red. H sekcija, klasė 49.50).

9. Geografinė aprėptis: statistiniai rodikliai skaičiuojami šalies mastu.

10. Vertinami parametrai:

10.1. žalios naftos ir naftos produktų transportavimas pagal vežimo rūšį (tonomis);

10.2. žalios naftos ir naftos produktų apyvarta pagal vežimo rūšį (tonkilometrais);

10.3. investicinės išlaidos (eurais metų pabaigoje);

10.4. naftotiekio priežiūros išlaidos (eurais metų pabaigoje);

10.5. naftotiekio ilgis (kilometrais metų pabaigoje).

VII SKYRIUS TAIKOMI METODAI

11. Tyrimas – ištisinis.

12. Tyrimui atlikti, remiantis Statistiniu ūkio subjektų registru, yra sudaromas įmonių, vykdančių transportavimo vamzdynais veiklą, sąrašas.

13. Statistiniams rodikliams skaičiuoti taikomas sumavimo metodas. Sumuojant skaičiuojami ketvirtiniai ir metiniai suvestiniai statistiniai duomenys.

VIII SKYRIUS STATISTINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI, DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS

14. Statistinių duomenų šaltinis – statistinis tyrimas. Statistiniams duomenims surinkti naudojama statistinė ataskaita TV-01 (ketvirtinė) (toliau – ataskaita TV-01), pateikiama iki 25 dienos ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus internetu elektroninio statistinių verslo duomenų parengimo ir perdavimo sistemoje *e. Statistika* (estatistika.stat.gov.lt) arba elektroniniu paštu Lietuvos statistikos departamentui. Metiniai duomenys apie investicines išlaidas, naftotiekio priežiūros išlaidas, naftotiekio ilgį pateikiami statistinėje ataskaitoje TV-01 už ketvirtą ketvirtį.

15. Statistiniai duomenys, pateikti *e. Statistikos* sistemoje, iškart patenka į tyrimo duomenų bazę.

16. Pirminė duomenų kontrolė atliekama elektroninio klausimyno *e. Statistikos* sistemoje pildymo metu, taip pat įvedant duomenis Lietuvos statistikos departamente, naudojant specialią įvedimo programą. Duomenų kontrolės sąlygos aprašytos įvedimo programos techninėje užduotyje. Įvedant duomenis atliekama klaidų paieška: tikrinami loginiai ryšiai, aritmetinės klaidos, taip pat nustatomos trūkstamos reikšmės. Dėl neištaisomų klaidų ar trūkstamų reikšmių aiškinamasi susiekiant su respondентаis.

IX SKYRIUS STATISTINŲ DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

17. Statistinių duomenų kokybei užtikrinti tyrimo vykdytojai atlieka duomenų kontrolę, analizę ir duomenų tinkamumo patvirtinimą. Pirminiai ir suvestiniai duomenys lyginami su ankstesniu laikotarpiu ir su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu. Analizuojamos laiko eilutės tendencijos. Esant reikšmingiems nukrypimams, susisiekiama su respondentu ir aiškinamasi nukrypimo priežastys, taisomos klaidos, statistiniai rezultatai perskaičiuojami.

18. Paskelbus statistinę informaciją Oficialiosios statistikos portale, atnaujinamas [metainformacijos aprašas](#), kuriame pateikiama informacija apie statistinių rodiklių kokybę pagal šias charakteristikas: reikalingumą, tikslumą ir patikimumą, savalaikiškumą ir punktualumą, palyginamumą ir suderinamumą.

X SKYRIUS NAUDOJAMOS KOMPIUTERIŲ PROGRAMOS

19. Statistiniai duomenys įvedami naudojant *ORACLE* programinę įrangą, o suvestiniai statistiniai duomenys skaičiuojami naudojant *MS Excel* skaičiuoklę.

XI SKYRIUS VARTOTOJAMS PATEIKIAMĖ REZULTATAI

20. Statistinė informacija skelbiama pagal statistinės informacijos skelbimo kalendorių:
- 20.1. leidiniuose „Lietuvos ekonominė ir socialinė raida“, „Transportas ir ryšiai“, „Lietuvos statistikos metraštis“;
 - 20.2. Rodiklių duomenų bazėje osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1.
 - 21. Statistinė informacija skelbiama Eurostato duomenų bazėje.
 - 22. Statistinė informacija teikiama pagal vartotojų užklausas.

XII SKYRIUS NAUDOTOS LITERATŪROS SĄRAŠAS

23. *Illustrated Glossary for Transport Statistics, 4th edition, 2009*, Luxembourg: Jungtinių Tautų Europos ekonominė komisija (UNECE), Tarptautinė transporto darbo grupė, Eurostatas.

XIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Pasikeitus šioje metodikoje nurodytiems teisės aktams, taikomos galiojančios šių teisės aktų redakcijų nuostatos.

Parengė
Transporto ir paslaugų statistikos skyrius